

28. Fyzioterapie II

Periferní parézy (Text 1)

Vertebrogenní algický syndrom (text 2)

U fyzioterapeutky s krční páteří (Poslech 1)

U fyzioterapeutky s krční páteří – pokračování (Poslech 2)

U fyzioterapeuta s bolestí šije a brněním rukou (Poslech 3)

Test

Gramatika: Věty s *ABY*

28_01 Text

Periferní parézy

Periferní obrny vznikají při poškození periferních nervových struktur (nervů, nervových pletení, kořenů, předních rohů míšních). Periferní paréza může být zapříčiněna ischemicko-kompresivním či úrazovým postižením nervových struktur, dále metabolickými, zánětlivými či hereditárními vlivy, se kterými se nejčastěji setkáváme u polyneuropatií.

Většina periferních nervů se řadí mezi smíšené nervy, při jejich poškození nalézáme kromě motorického deficitu i senzitivní a vegetativní poruchy. Z hlediska závažnosti rozeznáváme 3 stupně poruchy periferního nervu: neurapraxie, axonotmeze, neurotmeze. Regenerace motorických axonů postupuje rychlostí 1 mm/den.

Diagnózu periferní parézy stanovíme na základě neurologického vyšetření. Provádí se i elektromyografické vyšetření, které vypoví o zachování kontinuity nervových vláken a rychlosti vedení nervů. Někdy se též provádí tzv. I/t křivka.

Rehabilitace periferních obrn zahrnuje fyzioterapii, ergoterapii a fyzikální terapii. Fyzioterapeutické metody navazují na fázi preventivních opatření, jejichž úkolem je zabránit postupnému rozvinutí sekundárních změn v denervovaném svalu (kontraktury, fibrózní přestavba). Ve fyzioterapii se uplatňují analytické postupy a metody založené na neurofyziologickém podkladě (proprioceptivní neuromuskulární facilitace, Vojtova reflexní lokomoce, senzomotorická stimulace).

1. Přečtěte si text a od substantiva vytvořte správné adjektivum.

úraz _____ úrazový
 periferie _____ periferní
 metabolismus _____ metabolický
 nerv _____ nervový
 motorika _____ motorický
 prevence _____ preventivní
 neurofyziologie _____ neurofyziologický
 mícha _____ míšní

2. Přečtěte si text a doplňte do vět adjektiva ze seznamu ve správném tvaru.

nervový, periferní, úrazový

Příčinou _____ periferní parézy může být _____ úrazové postižení _____ nervových struktur.

smíšený, motorický, periferní

Větší část _____ periferních nervů patří ke _____ smíšeným nervům, a když dojde k jejich poškození, projeví se to rovněž _____ motorickým deficitem.

fyzioterapeutický, preventivní, periferní

Při rehabilitaci _____ periferních obrn po _____ preventivních opatřeních dochází na fázi _____ fyzioterapeutických metod.

3. Vytvořte správný název metody doplněním vhodného substantiva:

stimulace, lokomoce, facilitace

Vojtova reflexní _____ lokomoce
 proprioceptivní neuromuskulární _____ facilitace
 senzomotorická _____ stimulace

4. Vytvořte správná spojení.

poškození	poruchy	poškození nervů
zachování	axonů	zachování kontinuity

stupeň	nervů	stupeň poruchy
regenerace	kontinuity	regenerace axonů

28_02 Text

Vertebrogenní algický syndrom

Bolesti zad jsou jedním z nejčastějších důvodů návštěvy lékaře. Takto vysoká incidence vzniká proto, že bolest zad má mnoho příčin: poranění muskuloligamentózního aparátu, výhřez meziobratlové ploténky, komprese nervu v kořenovém kanále, degenerativní změny v meziobratlových ploténkách a intervertebrálních kloubech, spinální stenóza, systémová onemocnění (metastázy, autoimunity), spinální či paraspinální infekce, anatomické anomálie (spondylolistéza apod.). I přes veškerou moderní diagnostiku nelze u vysokého procenta pacientů stanovit definitivní diagnózu. Pro vyhodnocení stavu z pohledu prognózy a stanovení léčebné strategie je potřeba posoudit lézi z pohledu neurologického a morfologického, ale také vždy i ve funkčních souvislostech (kvalita řízení CNS, zpracování nocicepce, psychologické aspekty, stabilizační funkce svalů apod.). Pro výběr léčebného postupu je tedy třeba respektovat nejen anatomický, ale i funkční nález. Pro volbu konzervativního léčebného postupu je důležité rozeznat akutní a chronické stádium nálezu. U akutního stavu je nutné aplikovat klidový režim a medikamentózní léčbu, u chronického stavu je zásadní cílené cvičení. Nemalou součástí léčby jsou i ergonomická a režimová opatření a podpůrná korzetoterapie. Hlavní zaměření konzervativní léčby nespočívá pouze ve cvičení. Pro výsledek je zásadní především specifická cvičení, dále způsob a intenzita jeho provádění a také integrace vycvičené funkce do postury a do každodenních činností.

1. Přečtěte si text. Doplňte vhodné adjektivum do spojení. Začněte daným písmenem.

- M _____ meziobratlová ploténka
d _____ degenerativní změna
p _____ paraspinální infekce
s _____ spinální stenóza
a _____ anatomický nález
a _____ akutní stav
k _____ klidový režim
m _____ medikamentózní léčba

2. Přečtěte si text. Vyberte sloveso ze seznamu a vytvořte správné spojení.

Vyhodnotit, provádět, zaměřit se, stanovit, posoudit, rozeznat, respektovat, aplikovat

- _____ stanovit diagnózu
_____ rozeznat akutní a chronické stádium nálezu
_____ provádět cvičení
_____ aplikovat klidový režim
_____ vyhodnotit stav
_____ posoudit lézi
_____ respektovat anatomický i funkční nález
_____ zaměřit se na způsob cvičení a jeho intenzitu

3. Spojte sloupce a vytvořte věty.

A. Ani moderní diagnostika často neumožňuje	1. abychom respektovali anatomický i funkční nález.	A3
B. Pro výsledek léčby je velmi důležité	2. je nezbytné rozeznat akutní a chronické stádium nálezu.	B5
C. Pro vyhodnocení stavu je nutné,	3. stanovit definitivní diagnózu.	C4
D. Když vybíráme léčebný postup, je důležité,	4. abychom posoudili lézi z pohledu neurologického i morfologického.	D1
E. Konzervativní léčba se zaměřuje	5. jaká cvičení se provádějí.	E6

F. Když volíme konzervativní léčebný postup,	6. také na způsob a intenzitu cvičení.	F2
--	--	----

28_03 Dialog

Poslech 1

V ordinaci fyzioterapeutky I: fyzioterapeutka, pacient (pan Holář, 41 let)

Fyzioterapeutka: Dobrý den, co vás ke mně přivádí?

Pan Holář: Dobrý den, paní terapeutko, já tady mám doporučení z neurologie.

Fyzioterapeutka: Děkuji. – Paní doktorka vás ke mně posílá s pseudoradikulárním syndromem horní končetiny. Pane Holáři, zkuste mi sám popsat, jak se vaše potíže projevují.

Pan Holář: Často mě bolí krční páteř. A ty bolesti mi také někdy vystřelují do pravé paže.

Fyzioterapeutka: Kdy, mám na mysli při jaké činnosti, vás to nejvíc obtěžuje?

Pan Holář: No třeba když dám ruku dozadu, třeba když se chci poškrábat. Ale často mě to bolí i v klidu, v noci se budím, protože mě bolí paže.

Fyzioterapeutka: Jaká je ta bolest? Ostrá, nebo spíš tlaková? Pulsující či pálivá?

Pan Holář: Je to pálivá bolest.

Fyzioterapeutka: Dobře. Můžete se teď svléknout do spodního prádla? Provedeme několik vyšetření a zjistíme myopatické reflexy, citlivost a svalovou sílu horní končetiny.

1. Poslouchejte rozhovor a vyberte správnou možnost A) nebo B).

Pan Holář přichází k fyzioterapeutce, protože

- a) **mu to doporučil neurologický specialista.** b) mu bolesti vystřelují do pravé paže.

Pana Holáně bolí

- a) krční páteř. b) **krční páteř a pravá horní končetina**

Pan Holář cítí bolest

- a) **při aktivitě a také v klidu.** b) pouze v klidu.

Fyzioterapeutka

- a) **vyšetří pacienta.** b) pošle pacienta na další vyšetření.

2. Poslouchejte rozhovor a doplňte do vět vždy jedno slovo.

Pan Holář říká, že má _____ **doporučení** z neurologie.

Pan Holář má pseudoradikulární _____ **syndrom** horní končetiny.

Pan Holář cítí bolest, když dá ruku _____ **dozadu** a chce se _____ **poškrábat**.

Pan Holář se v noci _____ **často** budí.

Fyzioterapeutka žádá pana Holáně, jestli se může _____ **svléknout** do spodního prádla.

Fyzioterapeutka musí zjistit _____ **citlivost** a svalovou _____ **sílu** horní končetiny.

28_04 Dialog

Poslech 2

V ordinaci fyzioterapeutky II: fyzioterapeutka, pacient (pan Holář, 41 let)

Fyzioterapeutka: Nenašla jsem u vás změněnou svalovou sílu ani citlivost, nemáte ani snížené reflexy. Tak teď ještě spolu uděláme polohovací testy, ty mi více napoví, který pohyb vyvolává tu bolest. Bolí vás to?

Pan Holář: Ne, vůbec ne.

Fyzioterapeutka: A teď vás to bolí?

Pan Holář: Ano, to mě bolí.

Fyzioterapeutka: Podle vyšetření se zdá, že máte dráždění v oblasti nervus medianus.

Pan Holář: Co to přesně znamená, paní terapeutko?

Fyzioterapeutka: To znamená, že je vyvíjen tlak na určitý nerv někde v jeho průběhu.

Pan Holář: Je to vážné?

Fyzioterapeutka: Nebojte se, zkusím vám pomoci. Budeme pracovat na oblasti krční páteře a současně na stabilizaci ramenních pletenců. Budeme se snažit dostat krční páteř do správného postavení.

Pan Holář: Dostanu nějaké léky?

Fyzioterapeutka: Ne, zatím zkusíme šest terapií dvakrát týdně a uvidíme, jak se váš stav bude vyvíjet. Potom podle potřeby můžeme přidat další terapie.

1. Poslouchejte rozhovor a následující tvrzení označte jako pravdivá (P) nebo nepravdivá (N).

Pacient má změněnou svalovou sílu, ale nemá snížené reflexy. (N)

Polohovací testy pomohou určit, který pohyb vyvolává bolest. (P)

Potíže pacienta způsobuje tlak na nerv. (P)

Pacient má obavy, jestli jeho onemocnění není příliš vážné. (P)

Fyzioterapeutka bude s pacientem pracovat pouze na oblasti krční páteře. (N)

Pacient bude pravidelně chodit na terapie a brát léky. (N)

2. Poslouchejte rozhovor a doplňte do vět vždy jedno slovo:

Fyzioterapeutka udělá s pacientem _____ polohovací testy.

Pacient má _____ dráždění v oblasti nervus medianus.

To znamená, že na nerv je vyvíjen tlak někde v jeho _____ průběhu.

Fyzioterapeutka chce pracovat také na stabilizaci ramenních _____ pletenců.

Je třeba dostat krční páteř do správného _____ postavení.

O další léčbě rozhodne fyzioterapeutka podle toho, jak se stav pacienta bude _____ vyvíjet.

28_05 Dialog

Poslech 3

V ordinaci fyzioterapeuta: fyzioterapeut, pacientka (paní Šustrová, 37 let)

Fyzioterapeut: Dobrý den paní Šustrová. Co vás ke mně přivádí?

Paní Šustrová: Pane fyzioterapeute, já mám všechno napsané tady v dokumentaci, kterou posílá můj praktický lékař.

Fyzioterapeut: Hm, vidím, že jste absolvovala už řadu vyšetření u různých specialistů. Já bych raději, abyste mi nejdříve o svých potížích pověděla sama. Kdy se vaše problémy objevily poprvé?

Paní Šustrová: Asi před rokem. Měla jsem hodně práce a často jsem seděla u počítače, více než jindy. Začala mě bolet šíje, nejdřív občas, potom už každý den, Brala jsem si prášky proti bolesti, ale pomáhaly jen na chvíli a bolest nikdy neustoupila úplně.

Fyzioterapeut: Měla jste kromě bolesti ještě nějaké jiné potíže?

Paní Šustrová: Ano, cítila jsem brnění v obličeji i na rukou. Navštívila jsem praktického lékaře a ten mi udělal obstřík krční páteře. Pomohlo to ale jenom na krátkou dobu. Potom se bolesti a pocity brnění a mravenčení vrátily.

Fyzioterapeut: A pan doktor vás poslal na vyšetření?

Paní Šustrová: Ano, nejdříve na neurologii, pak i na ORL, nikde mi nic vážného nenašli. Naposledy jsem byla na ortopedii, tam mi předepsali léky a zároveň mě poslali k vám.

Fyzioterapeut: Dobře paní Šustrová. Uděláme teď spolu nějaká vyšetření. Svlékněte se prosím do spodního prádla.

1. Poslouchejte rozhovor a vyberte správnou možnost A), B) nebo C).

Paní Šustrová už byla

a) na jednom vyšetření.

b) na více vyšetřeních.

Když začaly potíže, paní Šustrová

a) šla hned k lékaři.

b) zkoušela bolest potlačit analgetiky.

Paní Šustrová

a) měla pouze bolesti šíje.

b) měla také další potíže.

Praktický lékař

- a) provedl periradikulární terapii. b) předepsal paní Šustrové léky.

Fyzioterapeut

- a) provede vyšetření pacientky. b) posílá pacientku na ortopedii.

2. Poslouchejte rozhovor a doplňte do vět vždy jedno slovo.

Paní Šustrová už byla na vyšetření u _____ různých specialistů.

Nejdříve ji začala bolest _____ šije, později cítila také _____ brnění v obličeji a _____ rukou. Praktický lékař provedl _____ obšíř krční _____ páteře.

Fyzioterapeut říká: Paní Šustrová, _____ svlékněte se do spodního prádla.

TEST

1. Doplňte otázky lékaře k odpovědím pacienta.

_____ ? Jaká je ta bolest?

Je to pálivá bolest.

_____ ? Kdy vás to nejvíc bolí?

Když dám ruku odzadu.

_____ ? Kdy začaly vaše potíže?

Asi před rokem.

_____ ? Můžete mi ukázat, kde vás to bolí?

Tady a také tady.

_____ ? Bolí vás to v noci.

Ano, bolí. Někdy se budím bolestí.

2. Doplňte chybějící slovo podle kontextu.

Paní terapeutko, já tady mám _____ z neurologie. doporučení

Budeme pracovat na _____ ramenních pletenců. stabilizaci

Pacient má _____ svalovou sílu. změněnou

Máte _____ v oblasti nervus medianus. dráždění

Pacient má _____ reflexy. snížené

3. Spojte části vět.

1. O další postupu rozhodneme podle toho,	A. cévními chorobami a poruchami pohybového aparátu.
2. Lékař se zabýval	B. citlivost a sílu horní končetiny.
3. Pacientka cítila	C. pohybové vzory.
4. Fyzioterapeut vyhodnotí	D. brnění v horních končetinách.
5. Fyzioterapeut zjistí	E. jak se váš stav bude vyvíjet.

1E, 2A, 3D, 4C, 5B

Gramatika

Věty s ABY

Přišel jsem, abych se poradil s nutričním specialistou.
účel

PROČ? →

(Přišel jsem, protože se chci poradit s nutričním specialistou.)

Nutriční specialista mi poradil, abych jedl více proteinů.
objekt

CO? →

Zdravotní sestra mě požádala, abych předložil kartu zdravotní pojišťovny.
objekt

O CO? →

Více o větách s *aby* se dozvíte zde: [GRAMMAR GUIDE 20.8](#)

Cvičení

Tvořte spojení s *aby*.

Připravím: _____ abych připravil/a

Zeptáš se: _____ aby ses zeptal/a

Poznáme: _____ abychom poznali

Napíšeš se: _____ aby ses napil/a

Uzdraví se: _____ aby se uzdravil/a/-i

Vezmeme si: _____ abychom si vzali

Rozumíte: _____ abyste rozuměli

Doplňte věty s *aby* ve správné formě:

Děti si přejou, _____ se maminka uzdravila. *aby*

Přijel jsem do České republiky, _____ studoval a pracoval. *abych*

Dovolte, _____ (my) vám pomohli. *abychom*

Bude třeba, _____ (vy) se naučili česky. *abyste*

Chtěl bych, _____ (ty) navštívil specialistu. *abys*

Převeďte infinitivní spojení na věty s *aby*.

Je důležité respektovat anatomický nález. Je důležité, _____ (my) *abychom respektovali* anatomický nález.

Pro stanovení definitivní diagnózy je nezbytné provést další vyšetření. Pro stanovení definitivní diagnózy je nezbytné, _____ (my) *abychom provedli* další vyšetření.

Pro volbu konzervativního léčebného postupu je třeba rozeznat akutní a chronické stádium nálezu.

Pro volbu konzervativního léčebného postupu je třeba, _____ (my) *abychom rozeznali* akutní a chronické stádium nálezu.

Pro výsledek léčby je velmi důležité provádět správná cvičení. Pro výsledek léčby je velmi důležité, _____ (my) *abychom prováděli* správná cvičení.

Odpovídejte na otázky Proč? Použijte větu s *aby* a daná slovesa.

Proč studujete češtinu? Rozumět pacientům _____ *Abych rozuměl pacientům.*

Proč si ten klient půjčil peníze? Koupit byt _____ *Aby si koupil byt.*

Proč hledáte jinou práci? Mít víc peněz _____ *Abych měl víc peněz.*

Proč sportujete? Být v dobré kondici _____ *Abych byl v dobré kondici.*

Proč jste pozval přátele? Poznat toto město _____ *Aby poznali toto město.*